

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA
NAUCZYCIELI
I INNYCH PRACOWNIKÓW
W SYTUACJACH ZAGROŻENIA
W SZKOLE PODSTAWOWEJ
W DOBIESZYNIE**

**Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach
zagrożenia dzieci i młodzieży w Szkole Podstawowej
w Dobieszynie:**

Działania interwencyjne

I. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń który, nie skończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie (pedagoga/psychologa szkolnego) i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do profilaktycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę do spraw nieletnich).
5. Podobnie, w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

II. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.

3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.
5. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu – odmawiają przyjęcia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powódko zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny jeżeli uczeń nie ukończył 18 lat.
6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.

III. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje się na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

IV. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności

przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

UWAGA:

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeżeli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat.

W każdym przypadku popełnienia czynu karnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny (art.4 Upn i art.304 Kpk).

V. Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karnego:

- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
- ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,
- przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę,
- powiadomienie rodziców ucznia – sprawcy,

- niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.

VI. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

a) na terenie szkoły

- udzielenie pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń,
- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
- powiadomienie rodziców ucznia,
- powiadomienie Policji,
- **b) gdy istnieje podejrzenie, że uczeń stał się ofiarą czynu karalnego (przestępstwa ściganego z urzędu) poza szkołą**
- sporządzenie notatki służbowej o powiadomieniu,
- powiadomienie dyrektora,
- przekazanie sprawy właściwym organom (Policja, Sąd Rodzinny) do rozpatrzenia.

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję – tel. **997** lub **112**.

VII. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów:

- zdecydowanie i stanowczo, nie wdając się w dyskusję, całkowite przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary,
- rozdzielenie stron,
- ustalenie granic: nie dopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej,
- wezwanie wychowawcy - ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o interwencji: - powiadomienie dyrektora, rodziców i/lub Policji,
- próba mediacji między stronami konfliktu – w sytuacji wyjątkowo trudnej rolę mediatora przejmuje pedagog szkolny jeżeli jest obecny,
- obniżenie punktacji z zachowania (zgodnie z kryteriami szkolnego systemu oceniania zachowania).

VIII. Postępowanie w sytuacji agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia (wyzwiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych).

- na wniosek ucznia lub pracownika szkoły lub rodzica, dyrektor szkoły przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające ze stronami konfliktu,
- w przypadku potwierdzenia się zarzutów – podjęcie przez dyrektora szkoły postępowania dyscyplinarnego wobec pracownika – powiadomienie odpowiednich organów.

IX. Postępowanie w sytuacji posiadania przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły.

- nakłonienie ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu, (- jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego, należy go poinformować, że ma taki obowiązek, w przypadku dalszej odmowy - natychmiastowe powiadomienie dyrektora szkoły, który zawiadamia Policję).
- w każdym przypadku powiadomienie rodziców, wychowawcy i dyrektora szkoły,
- obniżenie punktacji z zachowania.

X. Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (wulgarne zachowania w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośnie rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).

- upomnienie słowne,
- próba uspokojenia sytuacji w klasie,
- powiadomienie wychowawcy klasy (upomnienie wychowawcy),
- w każdym przypadku, powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów),
- w przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, powiadomienie dyrektora szkoły (upomnienie dyrektora),
- konsekwencje: wymierzenie kary zgodnie ze statutem szkoły,
- obniżenie punktacji z zachowania.

XI. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).

- powiadomienie wychowawcy, dyrektora, rodziców lub prawnych opiekunów,
- w niektórych przypadkach powiadomienie Policji,

- natychmiastowe obniżenie punktacji z zachowania oraz wpis do szkolnego zeszytu interwencji,
- nagana dyrektora szkoły,
- oprócz wszczętych procedur prawnych, wyznaczenie rodzaju zadośćuczynienia.

XII. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.

- interwencja świadka zdarzenia – powstrzymanie sprawców,
- w przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców zastosowanie reguły „zbiorowej odpowiedzialności”, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców,
- wezwanie rodziców,
- w przypadku dużej szkody obligatoryjne wezwanie Policji,
- wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców/sprawców,
- obniżenie punktacji zachowania.

XIII. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia fałszerstwa w szkole.

Sytuacje fałszerstwa w szkole:

- dokonywanie wpisów do dzienników lekcyjnych,
- podrabianie zwolnień i usprawiedliwień od rodziców,
- podkładanie prac innych uczniów jako własnych oraz udowodnione przez nauczyciela ściąganie,
- inne przypadki (podrabianie zgody rodziców na udział w zawodach, wycieczce itp.).

Procedura postępowania:

- powiadomienie rodziców,
- obniżenie punktacji z zachowania,
- spotkanie wychowawcy z uczniem i jego rodzicami celem wyjaśnienia powodów fałszerstwa,
- podjęcie decyzji o dalszym postępowaniu w obecności rodziców.

W przypadku powtarzających się sytuacji fałszerstw dyrektor kieruje informację i prośbę o interwencję na Policję.

XIV. Postępowanie w sytuacji wagarów ucznia.

- usprawiedliwienie wystawiają rodzice, prawni opiekunowie lub inne uprawnione osoby; w szkole przyjęta jest osobista lub pisemna (zeszyty korespondencji) forma usprawiedliwiania nieobecności,

- w przypadku długotrwałej lub powtarzającej się nieobecności ucznia (braku usprawiedliwienia - dwa tygodnie) wychowawca telefonicznie powiadamia rodziców lub prawnych opiekunów o absencji ucznia,
- w przypadku nie reagowania rodziców lub prawnego opiekuna wysłanie pisemnego upomnienia lub wizyta w domu i zawiadomienie rodziców o niezrealizowaniu przez ich dziecko obowiązku szkolnego,
- w przypadku dalszego braku reakcji ze strony rodziców ucznia dyrektor powiadamia organ prowadzący szkołę i sąd rodzinny.

XV. Procedury powiadamiania rodziców lub prawnych opiekunów ucznia o trudnych sytuacjach wychowawczych.

- wychowawca powiadamia telefonicznie, osobiście lub pisemnie rodziców lub prawnych opiekunów o trudnych sytuacjach wychowawczych, korzystając z danych osobowych zapisanych w dzienniku lekcyjnym,
- wychowawca sporządza notatkę służbową z powiadomienia rodziców w dzienniku lekcyjnym oddziału w rubryce „Kontakty wychowawcy z rodzicami”,
- w przypadku nieobecności wychowawcy należy zachować obowiązującą w szkole drogę służbową (nauczyciel, wychowawca, dyrektor),
- w sytuacji zgłoszenia przez rodziców lub prawnych opiekunów zmiany miejsca pobytu na okres dłuższy niż jeden tydzień, wychowawca zobowiązany jest spisać z rodzicami oświadczenie o zmianie miejsca pobytu wraz z telefonem i adresem kontaktowym,
- w przypadku braku informacji od rodziców o zmianie miejsca ich pobytu, opieka nad dzieckiem w szczególnie trudnych sytuacjach wychowawczych zostanie przekazana odpowiednim instytucjom.

Metody współpracy szkoły z Policją:

W ramach długofalowej pracy profilaktyczno – wychowawczej szkoła i policja utrzymują stałą, bieżącą współpracę w zakresie profilaktyki zagrożeń.

Koordinatorami współpracy powinni być: pedagog/psycholog szkolny oraz specjalista ds. nieletnich i patologii właściwej jednostki policji.

Do współpracy ze szkołą zobowiązany jest także dzielnicowy, w rejonie którego znajduje się placówka.

Pracownicy szkoły wyznaczeni do współpracy z policją, specjaliści ds. nieletnich i patologii oraz dzielnicowi powinni wspólnie ustalić wzajemnie zasady kontaktu by móc na bieżąco wymieniać informacje i rozwiązywać problemy związane z bezpieczeństwem i dobrem uczniów.

W ramach współpracy policji ze szkołą organizuje się:

- spotkania pedagogów szkolnych, nauczycieli, dyrektorów szkół z zaproszonymi specjalistami ds. nieletnich i patologii, podejmujące tematykę zagrożeń demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym,
- spotkania tematyczne młodzieży szkolnej z udziałem policjantów m.in. na temat odpowiedzialności nieletnich za popełniane czyny karalne, prawnych aspektów narkomanii, wychowania w trzeźwości itp. oraz z młodszymi uczniami, na temat zasad bezpieczeństwa, zachowań ryzykownych oraz sposobów unikania zagrożeń,
- informowanie policji o przejawach demoralizacji dzieci i młodzieży,
- wspólny – szkoły i policji – udział w lokalnych programach profilaktycznych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobieganiem demoralizacji nieletnich.

UWAGA:

Policja powinna być wzywana do szkoły w sytuacjach, o których mowa w „Procedurach (...)”, albo gdy wyczerpane zostaną środki możliwe do zastosowania przez szkołę w określonej sytuacji, w których obecność policji jest konieczna.

Każda, dotycząca uczniów wizyta policjanta w szkole, powinna być wcześniej zasygnalizowana dyrektorowi, lub uzgodniona z innym pracownikiem szkoły.

O obowiązujących procedurach w sytuacjach zagrożenia szkoła informuje rodziców na spotkaniach z rodzicami.

Powyższe procedury są dostępne w sekretariacie szkoły i szkolnej bibliotece.

Zdarzenia w szkole, które wymagają zastosowania wymienionych procedur są odnotowywane w szkolnym zeszycie interwencji a niektóre w dziennikach lekcyjnych.